

2015'TEN HATIRDA KALANLAR

Av. Elvan Sevi FIRAT

Ülkemiz kimi zaman çok hareketli, kimi zaman kasvetli bir yılı daha geride bırakırken sağlık sektörü de ekonomik ve siyasal konjonktüre uygun şekilde ilerledi.

2015 sağlık sektörü açısından da sesiz, derin düşüncelerin hakim olduğu, önceki yıllara nazaran az hareketli bir yıl geçirdik.

Bu yıl ülkemiz için önemli bilimsel merkezler açıldı.

Kalkınma Bakanlığı desteğiyle Dokuz Eylül Üniversitesi bünyesinde

ki İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi (İBG-İzmir) kuruldu. Müdürü Prof. Dr. Mehmet Öztürk, yaptığı açıklamada, merkezde moleküler biyoloji, genetik ile tıp bilimlerini birleştirerek yeni çığırılar açacak inovatif çalışmalar gerçekleştirmeyi amaçladıklarını söyledi. Türkiye'de bir ilk olduğunu vurguladı.¹

6639 Sayılı Torba Kanun ile İstanbul'da Sağlık Bilimleri Üniversitesi adıyla yeni bir üniversite kuruldu. Üniversite Tıp, Hemşirelik, Yaşam Bilimleri ve Sağlık Bilimleri fakülteleri ile Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ile

Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nden oluşan Üniversitenin mütevelli heyeti, Sağlık Bakanı, Sağlık Bakanlığı Müsteşarı, Rektör, Bakanın seçeceği bir üye ile Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilen profesör unvanına sahip bir üye olmak üzere, toplam 5 üyeden oluşturuldu. Rektörü, Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın doktoru Prof. Dr. Cevdet Erdöl oldu. Sağlık sektörüne çok önemli katkılar yapacak olan Üniversite şimdiden çok sayıda kamu hastanesi ile işbirliği anlaşmaları imzaladı.

15-16 Nisan 2015 tarihlerinde düzenlenen Özel Hastaneler ve Sağlık Kuruluşları Derneği Kurultayı'nda, Sağlık Bakanı Dr. Mehmet Müezzinoğlu,

¹ <http://www.ivek.org.tr/yerli-ilac-icin-dev-laboratuvar-3254h.htm>

2018 yılında 90 bin kapasiteli yataklı hastanelerin faaliyete gireceğini, 2023 yılında ise 20-25 milyar dolar karşılığında yabancılara verilecek sağlık hizmeti bedeli olacağını dile getirerek umutlandırdı. Hastane yatırımlarıyla karşılaştırmca sanki sağlık turizmi bu sene yeterince gündemimize gelmedi...

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ("TÜBİTAK") ile Amerika Birleşik Devletleri Ulusal Sağlık Enstitüleri (National Institutes of Health) arasındaki 2013 tarihli anlaşmadan doğan ikili işbirlikleri başladı, iki ülke arasında bilimsel ve teknolojik işbirliğinin geliştirmeyi hedefleyen ortak araştırma projeleri geliştirme ve işbirliğinde ortak öncelikli alanlar belirlemeye yönelik, sağlık alanında araştırma yapan kamu kurum/kuruluşları veya üniversiteler tarafından yurt içinde düzenlenecek çalıştaylara bu program kapsamında destek verilmesine karar verildi. Başvurular TUBITAK'a sunuldu.

Nobel kimya ödülünü iki kişiyle birlikte, "DNA onarımı" hakkındaki bilimsel çalışmasıyla, Türk bilim insanı Aziz Sançar kazandı ve Türkiye'yi çok gururlandırdı.

Kozmetik araştırmalarında hayvanların kullanılması ile ilgili hayvan severleri çok sevindiren bir gelişme ile "Kozmetik veya Hammaddelerinin Etkinlik ve Güvenlik Çalışmaları İle Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik" 20 Eylül 2015 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlandı.

İlaç ve kozmetiğin hammaddesi olan tıbbi ve aromatik bitkiler 2015 yılında ilk defa Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın bütçe desteği kapsamına alındı.

Obezite ile mücadeleye devam edildi. Bakan Müezzinoğlu, bir kongrede yaptığı konuşmada 4 yıl içinde 1 milyon bisikletin toplumun hizmetine sunulacağını ifade etti. Türk milletine sağlık için daha aktif bir yaşam sürmesi gerektiğinin ipucunu verdi.

Bu arada çocuğuna aşı yaptırmak istemeyen anne babalara yargıdan bir haber geldi. Yargıtay Devlet, geçerli bir delil gösterilmedikçe, anne-baba rızası aramaksızın çocuğa zorunlu aşı yaptırabilir diyerek tartışmalara son

noktayı koydu. Herkese çocuğun üstün yararının korunması gerektiğini bir daha hatırlattı.

Sağlık hizmetlerinin finansmanının sürdürülebilirliği önemli gündem maddelerinden birisi oldu. Kamu kurumlarının hastalardan aldıkları katılım paylarında artışa gidildi. Sağlık verilerinin anonim şekilde satılarak Sosyal Güvenlik Kurumu'na ek gelir elde edilmesi için kanun değişikliği yapıldı.

Daha senenin başlarında 105 ilaç SGK kapsamına alındı². SGK'nın ilaç ve hastanelere ödenen temel sağlık giderleri 50 milyar TL'ye yaklaştı. Söylenene göre, Türkiye'de tüketilen yıllık ilaç miktarı 2 milyar kutuya çıktı. Ayrıca SGK'nın 2014 bütçesinde öngörülen açık miktarı aşıldı ancak planlanana yakın seviyede gerçekleşeceği keskinleşti.³ Bütün bunlar acaba ilacı akıllıca kullanıyor muyuz kaygısını körükledi. Akıllı ilaç kullanımını teşvik etmek üzere çalışmalar artırıldı, ne olursa olsun durmadı.

Mart 2015 tarihinde Yurtdışı İlaç ve Ekonomik Değerlendirme Komisyonunun **Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge** yayınlandı. Birkaç ay sonrasında Alternatif Sağlık Hizmeti Alım Komisyonunun Çalışma Usul ve Esasları açıklandı... İlaç sektöründe Alternatif Geri Ödeme Modelleri tekrar tartışılmaya başlandı. Özellikle yurtdışından Türk Eczacılar Birliği tarafından ithal edilmek suretiyle temin edilen ürünlerin maliyet etkinliğinin yaratılması için sağlayıcı/üretici firmalar Sosyal Güvenlik Kurumu ile sözleşme yapmaya davet edildi. İlaç tedarikçileri ile SGK arasında alternatif geri ödeme konusunda anlaşmalar imzalandı.

Araştırmacı İlaç Firmaları Derneği ("AİFD") ve İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası ("İEİS") ilaçta 2023 vizyonunun hayata geçirilebilmesi için her platformda devlete seslendi ve ilaç fiyatlarının üzerindeki kur baskısının azaltılması için çaba sarf etti.

AİFD'yi temsilen Dr. Ümit Dereli "Sanayinin yapısal dönüşümünde ilaç

öncelikli ve kilit sektör", diyerek, biyoteknoloji ve ilaç sektörünün kamu kesimince yapısal dönüşüm için önceliklendirilmesinin isabetliliğine değinirken, "ilaç ve biyoteknoloji sektörleri hem kendi yüksek katma değerleri ile hem de beraberinde gelecek diğer katma değerli sektörlerle Türkiye'nin ihracat yapısında istenen dönüşüm için büyük potansiyele sahiptir." dedi.⁴

İEİS'i temsilen Turgut Tokgöz "Pazardaki ürünlerin yarısından fazlasının ithal olduğu ve üretimdeki girdilerin yoğun olarak dışa bağımlı olduğu bir yapıda, döviz kurunun seyrinden uzak bir fiyatlandırma anlayışı gerçekçi olmadı gibi sürdürülebilir de değildir." diyerek,⁵ endüstrinin rekabet gücü ve verimliliğinin artırılması için düzenlemeler yapılması gerektiğine işaret etti.

Türkiye İlaç Sanayi Derneği, olan potansiyelin gerçekleştirilemediğini anlatırken, ilaç sektörünün durumunun iyileştirilmesi gerektiğini ilaca ayrılan bütçenin artırılması, Ar-Ge yatırımlarının teşvik edilmesi, daha çok ilacın Türkiye'de üretilmesi gerektiğini birçok platformda ifade etti.

Yaz geldi geçti ama kamu kurumlarına sıcak havanın rehaveti çokmedi, herkese bir taze kan olsun diye T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından, sektörün ilgili taraflarının katılımıyla "Türkiye İlaç Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planı 2015-2018" hazırlanıp yayınlandı.

İlaç ve Eczacılık Kurumu Derneği tarafından 27-29 Kasım 2015 tarihleri arasında Haliç Kongre Merkezi'nde, "2. Uluslararası İlaç ve Eczacılık Kongre ve Fuarı" düzenlendi, kalabalık geçen etkinlikte bol bol bilgi paylaşımı oldu, oturumlarda kamudan özel kesime, doktordan, eczacıya, üreticiye tüm paydaşlar sağlık sektörünün daha ileri gidebilmesi için görüşlerini açıkladı.

Yıl uzun ve zorlu oldu, ama acısıyla tatlıyla bitti. Uğurlar olsun... 2016'da daha hayırlı günlerimiz olsun.

2 <http://www.hurriyet.com.tr/105-ilac-sgk-kapsamina-alindi-28233544>

3 <http://www.ivek.org.tr/sgknin-saglik-harcamaları-50-milyar-tilye-yaklasti-2827h.htm>

4 <http://www.aifd.org.tr/basin-odasi/Basin-Bulten.aspx>

5 http://www.ieis.org.tr/ieis/assets/media/files/local/isveren-dergisi_bEPI0X_6mdxXH.pdf